

EXEMPELSAMLING PROGRAMKRITERIER

Samverkan

1. Finns det ett tydligt syfte med samverkan och är det realistiskt?

Sex företag i ett leverantörsnätverk har efter kompetenskartläggning på individnivå identifierat kompetensutvecklingsbehov inom Lean Production och yrkeskompetens. Över 400 anställda får i detta PO1-projekt möjlighet att kompetensutvecklas för att höja sin kunskapsnivå i takt med företagets och deras kunders förändrade krav. Företagen har aldrig samarbetat förut, men man tror att nätverksbyggandet har ett stort värde för framtiden. Nu ska man samordna utbildningsinsatserna, bland annat för att få kostnads-effektivitet. Företagen ska utveckla kanaler för att kunna stödja varandra då de står inför samma utmaningar. De får möjlighet till kunskaps-spridning och kommer att kunna lära av varandra inom nätverket. Studiebesök och lärseminarier är verktyg i nätverks- och kunskapsbyggandet.

2. Är rätt aktörer och organisationer med?

Ett projekt inom PO2 vänder sig till arbetslösa ungdomar. Syftet är att skapa arbete genom att använda sig av praktik på företag, kombinerat med handledning, vägledning och validering. Företagens engagemang ses som avgörande för framgången. Projektet bygger på tidigare erfarenheter och en lång samverkan mellan olika aktörer för att skapa en attraktiv region. Företagen engagerar sig för att de ser ett värde i ett lärande som ger kompetens och som underlättar rekrytering. Projektägaren är en näringslivsorganisation som består av 250 företag, men ansvaret och styrningen av projektet sker genom en nära samverkan med AF i berörda kommuner. Näringslivsorganisationen fungerar alltså som en viktig "mellanhand" (en *intermediär*) som ger trovärdighet åt satsningen. Det är också en förklaring till att företagen ställer upp med tid och resurser.

3. Finns det överenskommelser (skriftliga eller muntliga) om vad var och en ska bidra med?

Ett PO2-projekt har som syfte att stödja individers möjlighet till återgång i arbete efter en långvarig sjukskrivning. Projektets ägs av landstinget. Samverkans- och samarbetspartners är Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, kommunen och Studieförbundet. Då målgruppen är långtids-

sjukskrivna är Försäkringskassan en naturlig samverkanspartner som ska identifiera deltagare samt samverka i projektmöten och återkopplingsmöten med deltagare. Arbetsförmedlingen är också en naturlig samverkanspartner då målet är återgång till arbete. Dessa båda har tillsammans med de övriga parterna både skriftligt och muntligt ålagt sig att delta i nära samverkan och samarbete i projektet genom att delta i projektmöten samt ha kontinuerliga möten med rehabpersonal och deltagare för att följa upp och stödja med arbetsträning och arbetsplatsbesök samt hjälp till arbete. Kommunen har deltagit på projektmöten och även bistått med stöd och hjälp i den mån det varit efterfrågat. Studieförbundet anordnar möten, seminarier och stöd. De har anställt en coach som aktivt hållit en kontakt med deltagare och projektet under hela tiden.

4. Har deltagarna mandat att fatta beslut?

Att många anställda inom offentlig sektor kommer att gå i pension inom några år ledde fram till detta kommunala samverkansprojekt inom PO1. Syftet med projektet är att underlätta den generationsväxling som väntar bland de kommunanställda. Åtta kommuner samarbetar här för att inventera och utveckla kompetensen hos kommunernas medarbetare. Målen är att hitta metoder för att förmedla kunskap och erfarenheter mellan generationer och att öka kommunernas möjligheter att konkurrera om befintlig arbetskraft. De ledamöter från respektive kommun som sitter i styrgruppen har mandat från sina kommuner att fatta strategiska beslut, vilket anses utgöra en förutsättning för att projektet ska kunna genomföras. Besluten kan gälla aktiviteter eller projektets inriktning. Det sker inga parallella beslut ute i varje kommun utan besluten tagna i styrgruppen ska förankras på hemmaplan. Projektledarens uppdrag är att samordna kommunerna. Ett exempel på beslut som tog under mobiliseringsfasen var att man tog fram ett "smörgåsbord" av aktiviteter och styrgruppen fick prioritera bland alternativen. Ett annat beslut gällde vilka utvärderare man skulle ha. Där tittade styrgruppen på anbud och fattade beslutet. Den kommun som är projektägare har mandat från de övriga att upphandla utbildningsanordnare genom sin upphandlingsenhet.

5. Finns det en öppenhet och tillit i grupperna som träffas?

När olika intressenter går ihop och samverkar kan syftet vara att utnyttja en samlad kraft som annars hade varit för vag hos de enskilda parterna. I en satsning inom PO1 samverkar olika medlemmar i en förening som består av kommunen, LO-facken, banker och näringslivet i en projektsatsning. Syftet är utnyttja den etablerade samverkansformen i föreningen för att stötta de enskilda verksamheterna och därmed kommunens arbetstagar. Under projektets gång sker möten med projektets styrgrupp samt de olika företagens VD:ar och handledare ungefär var sjätte vecka. Fördelen för företag är att de inte behöver leta egna utbildningsaktörer samt att erfarenheten samlas hos ett lärcenter som alla företag har tillgång och samarbetar med. Samverkan gör det också möjligt att utnyttja varandras lokaler och att skapa ett lärande mellan företagen. Detta kräver att det finns en öppenhet och tillit mellan alla parter i föreningen.

6. Har kvinnor och män samma möjligheter att påverka?

Med en bakgrund av att det lokalt förekommer hög sjukfrånvaro och även stora skillnader i sjukfrånvaro mellan kvinnor och män, syftar ett PO2-projekt till att utveckla en fungerande modell för en verksamhetsnära företagshälsovård. Projektet och dess samverkanspartners kommer att testa och utvärdera en ny modell som innebär en kombination av interna företagshälsovårdsresurser med den externa företagshälsovården. Nya metoder för rehabilitering och rehabiliteringsomställning, i linje med den nya rehabiliteringskedjan, ska prioriteras. Ledarstöd samt coachning för chefer med personalansvar kommer att genomföras. Hälsoombud ska integreras i samverkanssystemet och kommunens roll i rehabiliteringsomställningar ska bli mer aktiv. Kvinnornas sjukfrånvaro är dubbelt så hög som männens. Därför ämnar man arbeta aktivt med ett genusperspektiv på arbetsmiljön och de hälsofrämjande insatserna. I ledarstöd och coachning kommer jämställdhetsperspektivet kontinuerligt att belysas och problematiseras. På så sätt blir projektet även ett jämställdhetsprojekt.

7. Leder samverkan till att det sker en påverkan i den egna organisationen och verksamheten?

Ett PO1-projekt med 19 företag i olika storlekar som deltagare, drivs i en mindre landsortskommun. Aktuella branscher är bil-, skogs- och pappersindustrin. Kommunen är projektägare och samverkanspartner är två företagarföreningar. På initiativ av styrgruppen via utvärderaren kom "samsynsmöten" till. Både styrgrupp och projektledare kände att det var viktigt att ha en gemensam, tydlig plattform att agera utifrån både vad gäller mål och nytta med projektet. Samsynsmötena hålls regelbundet och alla inblandade deltar. På mötena diskuteras, uppdateras och revideras förväntade projektresultat på kort och lång sikt utifrån ett dokument (en "projektlogik"). Här finns utrymme för både kommunen och näringslivet att bidra. Samsynsmötena och projektlogiken har lett till både en gemensam plattform och till att projektet är väl känt i kommunen bland politiker, tjänstemän och näringslivet. Samverkan och erfarenhetsutbyte kommer in automatiskt, liksom den långsiktiga och hållbara påverkan på kommunen, på näringslivet och på medborgarna.

8. Har målgrupperna (anställda, arbetslösa, brukare, kunder m.fl.) för samverkan någon möjlighet att delta och att påverka arbetet?

Ett PO2-projekt i en mindre kommun har Vuxenutbildningen som projektägare. Syftet med projektet är att minska ungdomsarbetslösheten genom att sträcka ut en hand till dem som ännu inte är inne på arbetsmarknaden. Arbetet kännetecknas av att individen blir sedd och projektet har inneburit en viktig lärprocess för kommunen och lett till ett fördjupat samarbete mellan förvaltningen för arbete och försörjning, vuxenutbildningen och arbetsförmedlingen. Projektägaren har lärt sig att projekt ska vara anpassningsbara och motsvara ungdomars förväntningar. Då är målbilden mer öppen och vägen dit blir mer osäker, men samtidigt fylld av möjligheter.

Vägen är inte en färdig raksträcka med klara delmål som går att bocka av. Istället skapas vägen när man arbetar, vilket kännetecknar projektet. Ett exempel på att målgruppen för projektet har påverkat inom projektet är att projektdeltagarnas åsikter resulterade i att projektet flyttade från en skolmiljö till ett kulturhus för unga i kommunen. Ett annat exempel gäller val av studiebesök som bestäms i samråd med projektdeltagarna. I varje utbildningsomgång frågar personalen deltagarna om önskemål gällande studiebesök. Exempel på studiebesök som genomfördes i enlighet med deltagarnas önskemål var hos billackeringsföretag, Securitas, IKEA, blomsteraffär och polisen.

9. Hur mycket tid och vilka resurser kommer projektet att lägga på att få samverkan att fungera?

De projektansvariga för ett PO2-projekt där en kommunal förvaltning i en stor kommun är projektägare, upplever problem med att engagera samverkansparter inom andra förvaltningar. Projektets inriktning är på unga utanför arbetsmarknaden. De ansvariga konstaterar att projektledaren måste ta egna initiativ och till exempel själv bjuda in sig till möten där strategiskt viktiga nyckelpersoner/samverkansparter finns. Där tänkbara samverkansparter är flera stycken olika måste projektledaren våga välja och satsa på de av dessa som visat ett konkret, positivt intresse och är beredda att skicka (och betala för) deltagare. Projektledaren anser att det är viktigare att lägga tid och resurser på de eventuella parter som visar ett reellt intresse, hellre än att öda tid och kraft på de motvilliga.